

ו' ניסן תשע"ז
02 אפריל 2017

בנק ישראל

סיכום עיקרי הישיבה

נוכחים:
נתן זוסמן, רח"ט המחקר, בנק ישראל
נרית איבי, מטעם מנכ"ל משרד האוצר
יעל מבורך, מטעם אגף התקציבים, משרד האוצר
יונתן בר סימן טוב, מטעם אגף התקציבים, משרד האוצר
יואב גפני, מטעם הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון
עומר ברנדר, מטעם הממונה על הגבלים עסקיים
מיקי קהן, ראש האגף הפיננסי, בנק ישראל
נדב שטינברג, האגף הפיננסי, בנק ישראל
מרב שמש, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
ריקי אליאס, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
עירית מנדלסון, חות"ם, בנק ישראל
אליצור ויזר, המחלקה המשפטית, בנק ישראל

ישיבת התארגנות מס' 1, הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי, עיקרי דברים

מועד הישיבה: 26 במרץ 2017

1. הוסכם כי טיוטת התבחינים תפורסם לציבור עד לתאריך אשר נקבע בחוק, קרי עד סוף אפריל. לאחר מכן תינתן לציבור האפשרות להגיב לתבחינים תוך פרק זמן של שבועיים. התגובות יעשו בכתב דרך כתובת מייל ייעודית, לאחר שצוין כי הוועדה אינה מתחייבת לפגוש את המגיבים, וכי הוועדה משאירה לשיקול דעתה לקבוע אילו הערות לקבל. כך, רשימת התבחינים הסופית תפורסם לציבור בסוף חודש מאי.
2. הגופים החברים בוועדה התבקשו לשתף בפני חברי הוועדה את טיוטת התבחינים עד יום רביעי (29 במרץ 2017) בבוקר, בכדי שתהיה האפשרות לדון בטיטות בפגישה הבאה. כמו כן, יש לשמור על דיסקרטיות באשר לטיטות.
3. עלתה סוגיה באשר לבחינת התפתחות הסרת החסמים וכניסת שחקנים חדשים לשוק האשראי. התפיסה היא כי יש לעקוב אחר התפתחויות אלו. עם זאת, לא ברור האם יש להתייחס אל בחינה זו כאל תבחין ברור. הנושא ידון בפגישות הבאות על בסיס הטיטות השונות.

4. באשר לתוקפה המשפטי של הוועדה. הוועדה הינה וועדה שהוקמה מכוח חוק ותפקידה לייעץ ולהמליץ לשר האוצר ולכנסת, בנוגע לעניינים שבה תעסוק לפי החוק ובראשם שוק האשראי. עם זאת, הוועדה יכולה לייעץ לא רק בתחומים הקשורים ישירות לשוק האשראי, אלא גם לתחולת החוק הקיים, בחינה של מידע משלים באשר לתחרותיות באשראי (כדוגמת בחינת השירות, מחיר העמלות וכו') וכל אשר הוועדה מוצאת לנכון לאור ההתפתחויות הקיימות. כמו כן, גם במעקב התבחינים, במידה ובעתיד הוועדה תראה לנכון לעקוב אחר תבחינים נוספים, הדבר אפשרי (בהינתן שיעבור תהליך אישור דומה לאלו שעוברים התבחינים כיום).

5. באשר לנגישות הנתונים עלו כמה סוגיות:

- בקשה פרוצדוראלית כי לכלל חברי הוועדה תהיה גישה לנתונים שעל הוועדה לבחון. ישנה בעיה של מחסור בנתונים, בעיקר בעבור הגופים הלא-בנקאיים, דבר שיקשה על האפשרות לערוך ניתוח של התפתחויות האשראי בתחום המחיר והכמויות תוך בקרה על הסיכונים. יתכן והדבר ייפתר בחלקו על ידי פתיחתו של מאגר נתוני האשראי, אך ככל הנראה, נצטרך לשלבו עם נתונים נוספים בכדי שנוכל לערוך את הניתוחים המתבקשים.
- לגופים הרגולטוריים השונים יקח זמן לקבוע דרישות דיווח חדשות לגופים נותני האשראי, וכן איסוף הנתונים והמעקב אחריהם יקח עוד זמן. יש לקחת בחשבון כי בטווח הקצר, לא יהיו ברשות הוועדה הנתונים הרלוונטיים מצד כל נותני האשראי.
- יש לזכור כי תחולת החוק אוסרת על קבלת נתונים פרטניים, וכן כי, קבלת מידע על גופים פיננסיים פרטניים מותרת רק במידה והכרחית לפעילות הוועדה.
- עלתה בקשה להנגיש לחברי הוועדה תפריט המציג את הנתונים הקיימים כיום בידי הפיקוח על הבנקים, כדי שיהווה בסיס לדרישות הדיווח אל מול שאר הגופים נותני האשראי.

6. עלתה טענה כי בדו"ח אשר הוועדה מחויבת להציג, יש להתייחס לצעדים רגולטוריים שנעשו לאורך העשור האחרון, כדי שנוכל לקשר מגמות באשראי הקשורות לרגולציה. עם זאת, הוסבר כי רבות מהמגמות הקיימות נוצרו על ידי רגולציה לא פורמלית שהפעיל הפיקוח על הבנקים, ולכן לא בהכרח ניתן לשייך שינויים בשוק לרגולציה פורמלית שנעשתה. יש לציין כי אין הכוונה בהכרח להתייחס לרגולציה כאל תבחין.

7. כמו כן, יש להתייחס בניתוח אל מחזורי עסקים.

8. עלתה הצעה לערוך השוואה של ישראל מול מדינות זרות, כדוגמת השוואה מול מדינות ה-OECD, או לחילופין השוואה מול מדינות כמו אירלנד, שוויץ ואנגליה שלהן הרבה תחליפים בנקאיים.

רשמה: מירי רוזנשטוק